

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ У ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ**

**ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ НАСЕЛЕННЯ
ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ
ЗА 2017 РІК**

Статистичний збірник

Чернівці
2018

**Державна служба статистики України
Головне управління статистики у Чернівецькій області
Управління аналізу статистичних даних
Відділ аналізу даних економічної статистики**

За редакцією **Т.Г.Сарчинської**
Відповідальна за випуск **М.В.Коропотницька**

У статистичному збірнику “Доходи та витрати населення Чернівецької області за 2017 рік” наведено інформацію про результати розрахунків доходів та витрат населення Чернівецької області за 2005–2017 роки.

При підготовці збірника використана інформація, надана Головним управлінням Пенсійного фонду у Чернівецькій області та департаментом соціального захисту населення Чернівецької обласної державної адміністрації.

Розрахований на широке коло користувачів.

**Головне управління статистики
у Чернівецькій області**

- адреса: 58018, м.Чернівці, вул. Головна, 249-а
- телефони: 55-09-42
- факс: 58-19-33
- електронна пошта: gus@cv.ukrstat.gov.ua
- веб-сайт: www.cv.ukrstat.gov.ua

**Розповсюдження статистичних видань
Головного управління статистики у Чернівецькій області**

- адреса: 58018, м.Чернівці, вул. Головна, 249-а, кімн.401
- телефон: 58-14-78, 58-17-58

Вих. № 07.1–77/80 від 27.07.2018

© Головне управління статистики у Чернівецькій області, 2018

ПЕРЕДМОВА

Статистичний збірник “Доходи та витрати населення Чернівецької області за 2017 рік” містить результати розрахунків доходів та витрат населення Чернівецької області.

Розрахунок доходів та витрат населення базується на міжнародних стандартах Системи національних рахунків, а також Європейської системи національних і регіональних розрахунків стосовно визначення доходів та витрат для складання рахунків сектору домашніх господарств, з урахуванням особливостей економіки України та специфіки її первинного обліку та звітності.

Починаючи з даних за 2012 рік, розрахунки здійснено відповідно до “Методологічних положень оновленої версії системи національних рахунків 2008 року” (наказ Держстату України від 17.12.2013 № 398).

У збірнику наведені обсяги та структуру основних показників доходів та витрат населення, наявний дохід, який може бути використаний населенням на придбання товарів та послуг, реальний наявний дохід, визначений з урахуванням цінового фактору, кінцеві споживчі витрати в розрізі джерел фінансування (витрат інституційних секторів економіки), а також валове нагромадження основного капіталу домашніх господарств.

В окремі розділи виділені основні показники доходів та витрат населення та окремі складові валового регіонального продукту за регіонами України та областями Карпатського економічного району.

Також вміщено інформацію щодо заробітної плати штатних працівників, структури сукупних ресурсів та витрат домогосподарств (за матеріалами вибіркового обстеження умов життя домогосподарств), споживання продуктів харчування та послуг населенням, середніх цін на продовольчі товари в торговій мережі, індексів споживчих цін на основні групи товарів та послуг.

За 2014–2017 роки дані по Україні наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м.Севастополя та частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях.

Держстатом здійснено додатковий перегляд даних національних рахунків, зокрема доходів та витрат населення України та її регіонів за 2015 – 2017 роки. Причиною перегляду є зміни даних платіжного балансу, позапланово внесені Національним банком України у зв’язку з оновленням методики оцінки обсягів приватних грошових переказів.

Показники доходів та витрат населення за 2017 рік є попередніми і будуть уточнені у наступних виданнях.

Наведено методологічні пояснення та предметно-алфавітний покажчик.

**Управління аналізу
статистичних даних**

СКОРОЧЕННЯ

в.п. – відсотковий пункт
г – грам
грн – гривня
л – літр

кг – кілограм
млн – мільйон
од – одиниць
шт – штук

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

Крапки (...) – відомості відсутні

Символ (×) – заповнення рубрики за характером побудови таблиці не має сенсу

ЗМІСТ

Стор.

ПЕРЕДМОВА	3
СКОРОЧЕННЯ	3
УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ	3
1. ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ НАСЕЛЕННЯ ЗА 2017 РІК	7
2. ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ НАСЕЛЕННЯ ЗА 2005–2017 РОКИ ...	9
2.1. Доходи та витрати населення	9
2.2. Доходи населення	11
2.3. Структура доходів населення за 2005 та 2017 роки	11
2.4. Структура доходів населення	12
2.5. Зміна обсягів доходів населення	12
2.6. Зміна обсягів наявного та реального наявного доходу, індекси споживчих цін	13
2.7. Середньомісячні наявні доходи населення	14
2.8. Реальні зміни середньомісячних наявних доходів населення	15
2.9. Структура сукупних ресурсів домогосподарств	16
2.10. Індекси споживчих цін на основні групи товарів та послуг	18
2.11. Середні ціни на продовольчі товари в торговій мережі (крім міських ринків) за 2005–2011 роки	21
2.12. Середні ціни на окремі продовольчі товари в торговій мережі (крім міських ринків) за 2012–2017 роки	22
2.13. Товарний еквівалент середньомісячного наявного доходу в розрахунку на одну особу	23
2.14. Динаміка товарного еквівалента середньомісячного наявного доходу в розрахунку на одну особу	24
2.15. Середньомісячна номінальна заробітна плата штатних працівників за видами економічної діяльності	25
2.16. Зміна середньомісячної номінальної заробітної плати штатних працівників за видами економічної діяльності	26
2.17. Рівень середньомісячної номінальної заробітної плати штатних працівників за видами економічної діяльності	27
2.18. Середньомісячна номінальна заробітна плата штатних працівників по містах та районах	28
2.19. Рівень середньомісячної номінальної заробітної плати штатних працівників по містах та районах	29
2.20. Середньомісячна номінальна та реальна заробітна плата штатних працівників	30
2.21. Товарний еквівалент середньомісячної номінальної заробітної плати штатних працівників	30
2.22. Надання цільової грошової допомоги непрацездатним громадянам з мінімальними доходами у 2017 році	31
2.23. Надання грошової та натуральної допомоги громадянам, які перебували у складних життєвих обставинах у 2017 році	31
2.24. Надання державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям у 2017 році	32
2.25. Середній розмір місячної пенсії	33
2.26. Товарний еквівалент середнього розміру призначеної місячної пенсії пенсіонерам, які перебувають на обліку в органах Пенсійного фонду	35

	Стор.
2.27. Витрати та заощадження населення	36
2.28. Зміна обсягів витрат населення	37
2.29. Зміна обсягів витрат населення	38
2.30. Структура витрат та заощаджень населення	39
2.31. Структура витрат населення за 2017 рік	39
2.32. Структура сукупних витрат домогосподарств	40
2.33. Структура грошових витрат домогосподарств	41
2.34. Споживання основних продуктів харчування в домогосподарствах	43
3. ОКРЕМІ СКЛАДОВІ ВАЛОВОГО РЕГІОНАЛЬНОГО ПРОДУКТУ ЗА ВИТРАТАМИ ЗА 2005–2016 РОКИ	44
3.1. Кінцеві споживчі витрати інституційних секторів економіки	44
3.2. Структура кінцевих споживчих витрат інституційних секторів економіки	46
3.3. Структура індивідуальних кінцевих споживчих витрат	47
4. ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ НАСЕЛЕННЯ ПО УКРАЇНІ ТА ОБЛАСТЯХ КАРПАТСЬКОГО ЕКОНОМІЧНОГО РАЙОНУ ЗА 2013–2017 РОКИ	48
4.1. Зміна обсягів доходів населення по Україні та областях Карпатського економічного району	48
4.2. Структура доходів населення по Україні та областях Карпатського економічного району	49
4.3. Зміна обсягів витрат населення по Україні та областях Карпатського економічного району	50
4.4. Структура витрат та заощаджень населення по Україні та областях Карпатського економічного району	51
5. ОКРЕМІ СКЛАДОВІ ВАЛОВОГО РЕГІОНАЛЬНОГО ПРОДУКТУ ЗА ВИТРАТАМИ ПО УКРАЇНІ ТА ОБЛАСТЯХ КАРПАТСЬКОГО ЕКОНОМІЧНОГО РАЙОНУ ЗА 2012–2016 РОКИ	52
5.1. Структура кінцевих споживчих витрат інституційних секторів економіки по Україні та областях Карпатського економічного району	52
5.2. Структура індивідуальних кінцевих споживчих витрат по Україні та областях Карпатського економічного району	54
6. ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ НАСЕЛЕННЯ ЗА РЕГІОНАМИ УКРАЇНИ ЗА 2005–2017 РОКИ	55
6.1. Доходи населення за регіонами України	55
6.2. Наявний дохід населення за регіонами України	57
6.3. Наявний дохід у розрахунку на одну особу за регіонами України	59
6.4. Зміна обсягів доходів населення за регіонами України	61
6.5. Зміна обсягів наявного доходу населення за регіонами України ..	63
6.6. Зміна обсягів наявного доходу за регіонами України у 2017 році	65
6.7. Зміна обсягів наявного доходу у розрахунку на одну особу за регіонами України	66

	Стор.
6.8. Зміна обсягів наявного доходу в розрахунку на одну особу за регіонами України у 2017 році	68
6.9. Зміна обсягу реального наявного доходу за регіонами України ...	69
6.10. Зміна обсягів реального наявного доходу за регіонами України у 2017 році	71
6.11. Структура доходів населення за регіонами України	72
6.12. Витрати населення за регіонами України	74
6.13. Витрати у розрахунку на одну особу за регіонами України	76
6.14. Зміна обсягів витрат населення за регіонами України	78
6.15. Структура витрат населення за регіонами України	80
7. ОКРЕМІ СКЛАДОВІ ВАЛОВОГО РЕГІОНАЛЬНОГО ПРОДУКТУ ЗА ВИТРАТАМИ ЗА РЕГІОНАМИ УКРАЇНИ ЗА 2005–2016 РОКИ	82
7.1. Кінцеві споживчі витрати інституційних секторів економіки за регіонами України	82
7.2. Індивідуальні кінцеві споживчі витрати за регіонами України	84
7.3. Кінцеві споживчі витрати домашніх господарств за регіонами України	86
7.4. Кінцеві споживчі витрати некомерційних організацій, що обслуговують домашні господарства за регіонами України	88
7.5. Індивідуальні кінцеві споживчі витрати сектору загального державного управління за регіонами України	89
7.6. Колективні кінцеві споживчі витрати сектору загального державного управління за регіонами України	91
7.7. Валове нагромадження основного капіталу домашніх господарств за регіонами України	93
7.8. Структура кінцевих споживчих витрат інституційних секторів економіки за регіонами України	95
7.9. Структура індивідуальних кінцевих споживчих витрат за регіонами України	97
7.10. Структура кінцевих споживчих витрат домашніх господарств за регіонами України	99
7.11. Структура кінцевих споживчих витрат некомерційних організацій, що обслуговують домашні господарства, за регіонами України	101
7.12. Структура індивідуальних кінцевих споживчих витрат сектору загального державного управління за регіонами України	103
7.13. Структура колективних кінцевих витрат сектору загального державного управління за регіонами України	105
7.14. Структура валового нагромадження основного капіталу домашніх господарств за регіонами України	107
МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЯСНЕННЯ	108
ПРЕДМЕТНО-АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК	114

1. ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ НАСЕЛЕННЯ ЗА 2017 РІК

Номінальні доходи населення Чернівецької області у 2017 році, за попередніми даними, склали 42751 млн.грн і зросли в порівнянні з 2016 роком на 27,0% (у 2016 році – на 18,9%). У середньому по Україні номінальні доходи населення збільшились у 2017 році на 25,7%. За цим показником Чернівецька область серед регіонів України займала 6 місце (у 2016 році – 7–8 місце).

Наявний дохід, який може бути використаний населенням на придбання товарів та послуг, становив у 2017 році 32125 млн.грн і збільшився порівняно з 2016 роком на 24,6% (у 2016 році – на 18,4%), по Україні – зріс на 22,9%.

Реальний наявний дохід, визначений за виключенням впливу цін, збільшився порівняно з 2016 роком на 10,9% (у 2016 році – зріс на 5,2%). Середній показник реального наявного доходу населення в цілому по Україні зріс на 7,4%. Чернівецька область за цим показником серед регіонів України займала 2–3 місце (у 2016 році – 5–6 місце).

Наявний дохід у розрахунку на одну особу у 2017 році становив 35403,4 грн, що на 24,8% більше, ніж у 2016 році.

Середньомісячний наявний дохід у розрахунку на одну особу по області у 2017 році склав 2950 грн і був на 11,1% більшим, ніж у 2016 році та становив 77,4% від середнього рівня по Україні (у 2016 році – 76,5%). Серед регіонів України за цим показником Чернівецька область займала 21 місце.

Якісним показником оцінювання доходів населення є їхня структура, яка відображає рівень економічної активності населення.

Основним джерелом доходів населення області продовжували залишатись **соціальні допомоги та інші одержані поточні трансферти**. Загальна сума цієї статті доходів у 2017 році становила 17186 млн.грн і збільшилася порівняно з 2016 роком на 27,9%. Питома вага її в структурі доходів населення дещо збільшилась проти 2016 року (на 0,3 в.п.) і складала 40,2%, що свідчить про вагоме економічне навантаження на працююче населення та нівелювання ролі заробітної плати як джерела доходів.

У 2017 році в розрахунку на одну особу в середньому за місяць надано соціальних допомог та отримано інших поточних трансфертів на 1578,3 грн або на 7,7% менше, ніж у середньому по Україні. Серед регіонів України Чернівецька область за цим показником займала 22 місце.

Важливою складовою цієї статті доходів були **соціальні допомоги**, яких було надано у 2017 році на 7238 млн.грн або на 16,5% більше, ніж у попередньому році.

У структурі доходів населення області, як і в інших областях Карпатського економічного району, на відміну від України в цілому, **заробітна плата** не була провідним джерелом.

Її номінальний обсяг у 2017 році становив 15100 млн.грн. Темп зростання заробітної плати у 2017 році склав 138,2% і був на 11,2 в.п.

вищим, ніж темп зростання номінальних доходів (у 2016 році – на 11,3 в.п. вищим). У цілому по Україні заробітна плата зросла у 2017 році проти 2016 року на 33,6%. За темпами зростання заробітної плати Чернівецька область займала 2 місце серед інших регіонів України. Питома вага цієї статті в структурі доходів населення склала 35,3% (у цілому по Україні – 46,5%) або на 2,9 в.п. більше, ніж у 2016 році. За питомою вагою заробітної плати в доходах населення Чернівецька область серед регіонів України займала останнє місце.

Третім за значенням джерелом доходів населення був **прибуток та змішаний дохід**, одержаний у результаті виробничої діяльності фізичних осіб. Загальна сума цієї статті доходів населення у 2017 році склала 9675 млн.грн і зросла на 14,2% порівняно з 2016 роком. При цьому темп її зростання був нижчим на 3,2 в.п., ніж у 2016 році та на 0,5 в.п. – ніж у цілому по Україні. За цим показником Чернівецька область займала 14–15 місце серед регіонів України. Питома вага прибутку та змішаного доходу фізичних осіб у загальному обсязі доходів населення зменшилась проти 2016 року на 2,6 в.п. і складала 22,6%.

Доходи від власності (одержані) склали 790 млн.грн і зменшилися проти 2016 року на 4,2%, питома вага цієї статті доходів у сукупних доходах населення була найменшою – 1,9% та зменшилась порівняно з 2016 роком на 0,6 в.п.

Важливим для аналізу рівня доходів є оцінка їх витрачання.

Зростання доходів населення вплинуло на збільшення витрат та заощаджень. У 2017 році **витрати населення** області становили 45167 млн.грн і зросли порівняно з 2016 роком на 26,4%. Серед складових статей витрат переважали **витрати на придбання товарів та послуг** – 42285 млн.грн або 93,6% від загальної суми сукупних витрат (у 2016 році – 93,5%).

Середньомісячні витрати на придбання товарів та послуг у розрахунку на одну особу в області склали 3883,3 грн або 84,7% до середнього рівня по Україні. Серед областей Карпатського економічного району в Чернівецькій області вони були на 4,1% вищими, ніж у Закарпатській, проте нижчими на 12,7%, ніж у Івано-Франківській та на 14,9%, ніж у Львівській областях.

Сума поточних податків на доходи та майно, інших сплачених поточних трансфертів становила 2857 млн.грн і збільшилась порівняно з 2016 роком на 29,9%. Питома вага цієї статті витрат у структурі витрат склала 6,3%, що на 0,2 в.п. вище, ніж у 2016 році.

Доходи від власності (сплачені) склали 25 млн.грн і зменшились проти 2016 року в 5,3 рази, питома вага цієї статті витрат у загальній сумі витрат зменшилась проти 2016 року на 0,3 в.п. і склала у 2017 році 0,1%.

Нагромадження нефінансових активів було від'ємним і становило 149 млн.грн (у 2016 році також від'ємне – 157 млн.грн).

У 2017 році спостерігалось зменшення **фінансових активів** населення на 2267 млн.грн (у 2016 році – зменшення на 1924 млн.грн).

**2. ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ НАСЕЛЕННЯ
ЗА 2005–2017 РОКИ**

2.1. Доходи та витрати населення

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Доходи населення						
усього, млн.грн	5776	7010	9178	12214	12619	16114
частка області в загальному обсязі України, відсотків	1,5	1,5	1,5	1,4	1,4	1,5
Наявний дохід населення						
усього, млн.грн	4620	5514	7006	8856	9054	12211
частка області у загальному обсязі України, відсотків	1,6	1,6	1,5	1,4	1,4	1,4
у розрахунку на одну особу, грн	5078,0	6078,0	7738,0	9793,2	10013,3	13503,3
у відсотках до середнього рівня по Україні	80,2	78,2	76,4	71,4	69,7	73,0
Витрати населення						
усього, млн.грн	5187	6396	8465	11870	12183	14132
частка області у загальному обсязі України, відсотків	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
у розрахунку на одну особу, грн	5701,3	7050,3	9349,5	13126,2	13473,8	15627,6
у відсотках до середнього рівня по Україні	80,0	77,1	75,6	76,5	76,2	76,3
Зміна обсягу, відсотків до попереднього року						
доходів населення	139,3	121,4	130,9	133,1	103,3	127,7
наявного доходу населення	140,3	119,4	127,1	126,4	102,2	134,9
у розрахунку на одну особу	140,7	119,7	127,3	126,6	102,2	134,9
реального наявного доходу	124,8	108,7	114,1	102,3	90,8	125,0
витрат населення	136,5	123,3	132,3	140,2	102,6	116,0

**ОКРЕМІ СКЛАДОВІ ВАЛОВОГО РЕГІОНАЛЬНОГО ПРОДУКТУ ЗА ВИТРАТАМИ
ЗА РЕГІОНАМИ УКРАЇНИ ЗА 2005–2016 РОКИ**

Продовження табл. 2.1

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Доходи населення							
усього, млн.грн	18682	21012	22408	22941	28316	33657	42751
частка області в загальному обсязі України, відсотків	1,5	1,4	1,4	1,5	1,6	1,6	1,7
Наявний дохід населення							
усього, млн.грн	14470	16409	17646	16798	21773	25780	32125
частка області у загальному обсязі України, відсотків	1,5	1,4	1,4	1,5	1,6	1,6	1,7
у розрахунку на одну особу, грн	15992,5	18107,5	19438,2	18475,6	23929,0	28360,8	35403,4
у відсотках до середнього рівня по Україні	73,9	71,8	72,7	69,0	75,2	76,5	77,4
Витрати населення							
усього, млн.грн	17396	19295	20567	24640	30190	35738	45167
частка області у загальному обсязі України, відсотків	1,5	1,5	1,4	1,7	1,7	1,8	1,7
у розрахунку на одну особу, грн	19226,3	21292,2	22655,9	27100,7	33179,5	39315,7	49775,7
у відсотках до середнього рівня по Україні	76,8	74,1	71,9	78,4	81,7	82,3	81,5
Зміна обсягу, відсотків до попереднього року							
доходів населення	115,9	112,0	106,6	102,4	123,4	118,9	127,0
наявного доходу населення	118,5	112,2	107,5	95,2	129,6	118,4	124,6
у розрахунку на одну особу	118,4	112,0	107,3	95,0	129,5	118,5	124,8
реального наявного доходу	111,7	113,0	108,7	85,7	87,2	105,2	110,9
витрат населення	123,1	107,6	106,6	119,8	122,5	118,4	126,4

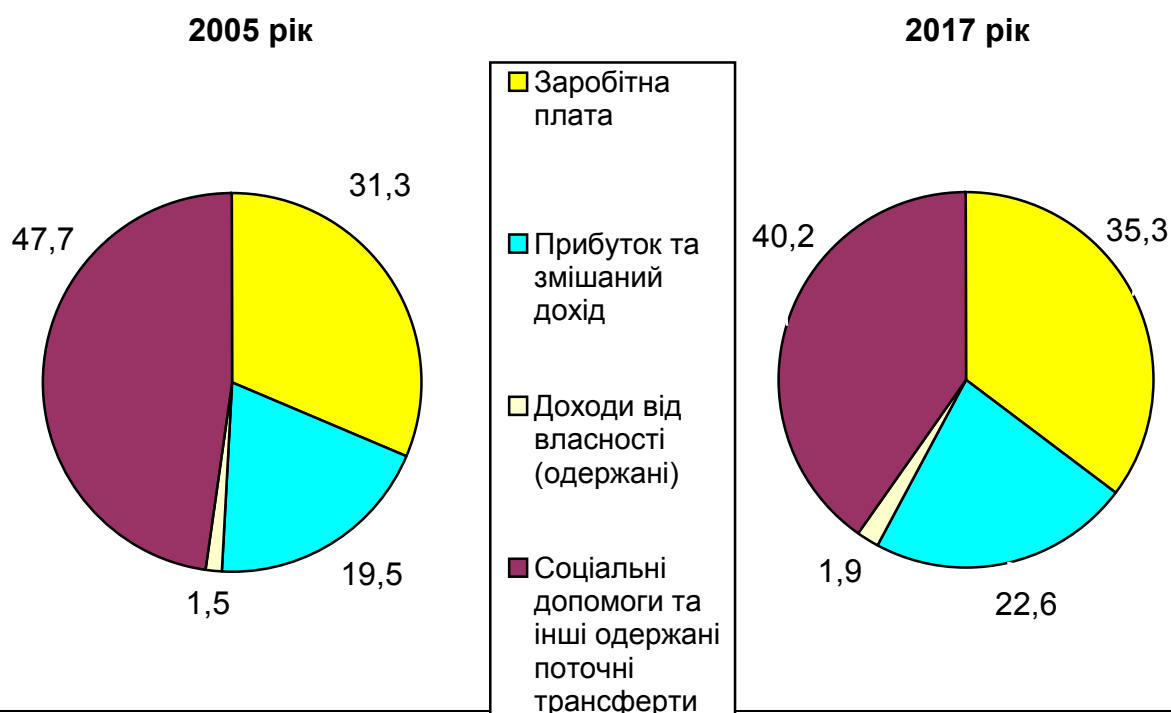
ОКРЕМІ СКЛАДОВІ ВАЛОВОГО РЕГІОНАЛЬНОГО ПРОДУКТУ ЗА ВИТРАТАМИ
ЗА РЕГІОНАМИ УКРАЇНИ ЗА 2005–2016 РОКИ

2.2. Доходи населення

	2005	2006	2007	2008	2009	<i>(млн.грн)</i> 2010	
Доходи	5776	7010	9178	12214	12619	16114	
Заробітна плата	1805	2303	3066	3936	3899	4732	
Прибуток та змішаний дохід	1129	1400	1945	2657	2648	3252	
Доходи від власності (одержані)	84	104	161	254	295	837	
Соціальні допомоги та інші одержані поточні трансферти	2758	3203	4006	5367	5777	7293	
з них соціальні допомоги	1343	1625	1906	2623	2987	3656	
<i>Продовження табл. 2.2</i>							
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Доходи	18682	21012	22408	22941	28316	33657	42751
Заробітна плата	5453	6090	6431	6719	8392	10924	15100
Прибуток та змішаний дохід	3936	4336	4794	5421	7217	8471	9675
Доходи від власності (одержані)	810	746	795	849	833	825	790
Соціальні допомоги та інші одержані поточні трансферти	8483	9840	10388	9952	11874	13437	17186
з них соціальні допомоги	4026	4628	5210	5352	5828	6215	7238

2.3. Структура доходів населення за 2005 та 2017 роки

(відсотків)

Державна служба статистики України
Головне управління статистики у Чернівецькій області

Доходи та витрати населення Чернівецької області
за 2017 рік
Статистичний збірник

За редакцією
Сарчинської Тетяни Георгіївни

Відповідальна за випуск
Коропотницька Марія Василівна

Підписано до друку 27.07.2018. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Тираж 05 прим.

Віддруковано Головним управлінням статистики у Чернівецькій області
вул. Головна 249-а, м. Чернівці, 58018, Україна